

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව - 2015

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනිකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ අංක 29 වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත්වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරුකිරීම්ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත්වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01

විශ්‍රාම පාරිතෝෂික බැඳීම් සඳහා වූ වෙන්කිරීම් වලදී ඇතිවන අතිරික්ත හෝ ඌණතා විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි වෙනම හෙළිදරව් කළයුතු වුවද, සංස්ථාව විසින් අතිරික්ත හෝ ඌණතා හඳුනාගෙන විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 16

(i) දේපල හා පිරිසතවල ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේ සමාලෝචනය කර ඒ අනුව ක්ෂය ප්‍රතිපාදන සංශෝධනය කළයුතු නමුත් පිරිවැය රු.879,187,990 ක් වූ වත්කම් පූර්ණ වශයෙන් ක්ෂය කර අයිතමයක් රු.5 ක වටිනාකමට දක්වා තිබුණි. මෙම වත්කම් තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගන්නේ නම් ක්ෂය අනුපාතය සංශෝධනය කිරීමටත්, ප්‍රයෝජනයට නොගන්නේ නම් ඒ සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නිවැරදි ධාරණ අගය පෙන්වුම් කිරීමට හෝ ගිණුම් මගින් හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) වටිනාකම රු.84,467,845 ක් වූ ඉඩම් තුළ නිශ්චිත ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලයක් සහිත වූ රු. 25,410,700 ක් වටිනා තාප්ප, ගේට්ටු, මායිම් වැටවල් ආදිය දක්වා තිබුණ අතර 1968 වර්ෂයේ සිට පිරිවැයට ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි. එම වත්කම් ඉඩම් යටතේ දැක්වීමෙන් ක්ෂය කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි. දීර්ඝ කාලයක සිට පිරිවැයට ගිණුම් ගත කර තිබූ ඉඩම්වල වර්තමාන වෙළඳපල මිල ගණන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වෙනස්වී ඇතත් එහි සාධාරණ අගය දැක්වීම සඳහා වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 37

ප්‍රමිතිය අනුව අලාභයේ වටිනාකම හඳුනාගත හැකි අවස්ථාවලදී අසම්භාව්‍ය බැරකම් සඳහා වෙන්කිරීම් සිදුකල යුතු නමුත් වැඩ තහනම් කල නිලධාරියෙකු චෝදනාවලට නිවැරදිකරු වීම නිසා ගෙවිය යුතු රු.1,957,174 ක හිඟ වැටුප සඳහා වෙන් කිරීම් කර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 40

වටිනාකම රු. 5 ක් ලෙස දක්වා ඇති සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් රාජ්‍ය ආයතන දෙකකට කුලියට දී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.14,714,790 ක ආදායමක් උපයාගෙන තිබුණි. එසේ වුවද මෙම ගොඩනැගිල්ලේ වටිනාකම ආයෝජන වත්කම් යටතේ ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බදු විෂයයන් 4ක හා ගෙවිය යුතු ස්කන්ධ භාග වටිනාකම්, බදු වාර්තා අනුව හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ලේඛන අනුව සැසඳීමේදී රු.21,774 සිට රු.878,986,690 දක්වා පරාසයක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසම්බර් 31 දිනට වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂය තුළ පෞද්ගලික සමාගමකින් අය විය යුතු රු.11,873,954 ක් වසර 30 කට අධික කාලයක සිටද, රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවලින් අයවිය යුතු වර්ෂ 5 ක් ඉක්ම වූ එකතුව රු.1,132,198 ක තැන්පත්ද වර්ෂ 2 ඉක්මවූ එකතුව රු.13,018,508 ක ණය ශේෂයන්ද විගණිත දිනය වූ 2016 මැයි දක්වා අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) ප්‍රසාද අභිමානී ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ගෘහ භාණ්ඩ ලබාගත් නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු. 69,249 ක මුදල 2011 වර්ෂයේ සිට අයකිරීම අක්‍රියව පැවතුන අතර අදාළ නිලධාරීන්ගෙන් හෝ ඇපකරුවන්ගෙන් අයකර ගැනීමට 2016 මැයි දක්වා කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) පසුගිය වර්ෂ කිහිපයක් තුළ බොල් ණය ලෙස විශාල අගයන් කපාහැරීමට සිදුවීම, අයවිය යුතු ණය ශේෂයන් යාවත්කාලීනව අය නොවීම, ගෙවීම් ප්‍රමාදවූ ණය මත අධිභාරයක් පැනවීම මඟින් ණය අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම යනාදී හේතූන් නිසා ණයට විකුණුම් සම්බන්ධයෙන් වූ පරිපාලනය දුර්වල තත්ත්වයක පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) භාණ්ඩ හා සේවා ලබා ගැනීමට සහ සංස්ථාවේ වැඩබිම් වල කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට 2011 සහ 2014 වර්ෂවලදී ගෙවන ලද පිළිවෙලින් රු.95,000 ක සහ රු.13,822,462 ක අත්තිකාරම් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ද නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ඉ) වන සංරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විදුලිය, ජලය හා ගොඩනැගිලි කුලී වශයෙන් රු.13,223,972 ක් 2014 වර්ෂයේ සිට අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඊ) 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා ස්කන්ධ භාග ලෙස සංස්ථාවේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මගින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවිය යුතු මුදල රු.97,540,310 ක් විය.
- (උ) අවුරුදු දෙක ඉක්මවන ලද කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ රැඳවුම් මුදල හා ඇප තැන්පත් එකතුව රු.4,913,467 ක්ද වසරක් ඉක්ම වූ ගැන්ග් නේල් (Gang nail) තැන්පතු රු.484,450 ක් ද නිරවුල් කිරීමට හෝ ආදායමට ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය (i) මුදල් රෙගුලාසි 104 (3) සහ 104 (4)	2013 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා සිදු වූ වාහන අනතුරු 14 ක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව ප්‍රාරම්භක වාර්තා හා අවසන් වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට කමිටු පත් කර තිබුණද ප්‍රාරම්භක වාර්තාවන් ඉදිරිපත් නොකළ අනතුරු සංඛ්‍යාව 07 ක් විය.
(ii) මුදල් රෙගුලාසි 571(2)	කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් තබා ඇති ආරක්ෂිත තැන්පතු හා සැපයුම්කරුවන් විසින් තබා තිබූ ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු අදාළ කාර්යයන් නිම වීමෙන් පසු ආපසු ගෙවිය යුතු වුවත් එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි. වර්ෂ දෙක ඉක්මවූ තැන්පතු රු.2,082,701 ක් හා ටෙන්ඩර් තැන්පතු රු.20,750 ක් විය.
(ආ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ (i) 2.8.4 වගන්තිය	විශාල වටිනාකම් සහිත තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීමේදී ඒ පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුම ඇති බාහිර පුද්ගලයෙකු රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වයෙන් බාහිර ප්‍රසම්පාදන විෂයය සම්බන්ධයෙන් දැනුම ඇති අයෙකු වත් සිටිය යුතු වුවද, සංස්ථාව විසින් එවැනි පුද්ගලයෙකු කමිටුව සඳහා පත්කර නොතිබුණි.
(ii) 4.2.3 වගන්තිය	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශය ලැබී සති 04ක කාලයක් තුළ භාණ්ඩ මිලදී ගතයුතු වුවද, අවස්ථා දෙකකදී එයට පටහැනිව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තාව ලැබීමෙන් පසුව මාස 07 ක කාලයක් ප්‍රමාද කර මිලදී ගෙන තිබුණි.
(ඇ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/ 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 8.3.9 හා 9.4 වගන්ති	වක්‍රලේඛයේ විධි විධානවලට පටහැනිව නිලධාරීන් නිදෙනෙකු සමාගමක සේවය සඳහා සංස්ථා සේවයෙන් නිදහස් කර තිබුණි.
(ඈ) 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 5.2(සී) වගන්තිය	ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්මක් ඇතුළත් කර නොතිබුණි. තවද මෙම වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව රජය වෙනුවෙන් කරනු

ලබන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සහ වාණිජමය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගත යුතු වුවද එසේ හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.369,890,477 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.205,997,864 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.163,892,613 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. බදු වියදම රු.152,584,280 කින් වැඩි වුවද දළ ආදායම රු.303,664,054 කින් වැඩිවීම ඉහත මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2012 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය අඛණ්ඩව වර්ධනය වී තිබුණි. සේවක පාරිශ්‍රමික, බදු හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා වූ ක්ෂය සැලකිල්ලට ගැනීමේදී 2011 හා 2012 වර්ෂවලට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේදී දායකත්වය අඩු වී තිබුණු අතර නැවත එය 2014 හා 2015 වර්ෂවලදී වර්ධනය වී තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දායකත්වයේ වැඩිවීම සියයට 23 කි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

විගණනය සඳහා ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ ඉකුත් වර්ෂය සඳහා විශේෂ මූල්‍යමය අවස්ථාවන් පහත පරිදි දක්වා ඇත.

විෂයය	සමාලෝචිත වර්ෂය	ඉකුත් වර්ෂය	ඉකුත් වර්ෂය සමඟ වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය වැඩිවීම/(අඩුවීම)
-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	සියයට
පිරිවැටුම	3,836,191,364	3,473,847,448	10.43
විකුණුම් පිරිවැය	2,079,076,399	2,020,396,537	2.90
දළ ලාභය	1,757,114,965	1,453,450,911	20.89
පරිපාලන වියදම්	706,105,228	740,913,217	(4.70)
බදුවලට පෙර ලාභය	768,699,335	427,222,442	79.93
භාණ්ඩාගාරයට ගෙවූ බදු	50,000,000	25,000,000	100
බදුවලට පසු ලාභය	718,699,335	402,222,442	78.68
ආදායම් බදු	348,808,858	196,224,578	77.76
මුළු විස්තීරණ ආදායම	390,148,289	205,997,864	89.39
තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය	1.96	1.96	
තොග පිරිවැටුම් කාලය (දින)	186	185	

- (අ) පුර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ ලාභ අනුපාතය ඉහළ යාම සියයට 20.89 කි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් පිරිවැය සියයට 2.9 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණද ආදායම සියයට 10.43 කින් ඉහළ යාම මෙම වර්ධනයට හේතු වී තිබුණි.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ශුද්ධ ලාභය ඉහළ යාම සියයට 79.93 කි. ඒ සඳහා පරිපාලන වියදම් සියයට 5 කින් පහළ යාම සහ මෙහෙයුම් ආදායම් සියයට 21.85 කින් ඉහළ යාම බලපා තිබුණි. වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායමෙන් සියයට 18 ක් විශ්‍රාමික පාරිතෝෂික අධි වෙන්කිරීම් වූ අතර මෙහෙයුම් ආදායමෙන් සියයට 47 ක් අඩමාණ ණය අධි වෙන්කිරීම් හා තොග හානි අධි වෙන්කිරීම් විය. එබැවින් මෙම ශුද්ධ ලාභයේ ඉහළ යාම මෙහෙයුම් කටයුතු තුළින් ජනිත වූවක් නොවන අතර මෙමගින් මූල්‍යමය අගයේ ඉහළ යාමකට වඩා නාමික අගයේ ඉහළ යාමක් බැවින් සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාවයෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය නොවීය.
- (ඇ) සංස්ථාව විසින් අවසන් තොගය ඒකාකාරීව පවත්වාගෙන යාම හේතුවෙන් තොග පිරිවැටුම් අනුපාතය හා තොග පිරිවැටුම් කාලය 1.96 ක් හා දින 186 ක් වීමෙන් නිෂ්පාදන භාණ්ඩයන් දිගුකාලයක් ගබඩාවල රැඳී පවතින බැව් නිරීක්ෂණය වීම තුළින් සංස්ථාව විසින් වෙළඳ තොගය කඩිනමින් පිරිවැටුම බවට පත්කර ගැනීමේ වෙළඳ උපක්‍රමයන් කෙරෙහි අවධානය යොමුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.3 සංස්ථාවට එරෙහිව හෝ සංස්ථාව විසින් ආරම්භකර ඇති නෛතික සිද්ධි

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාවට එරෙහිව කම්කරු කාර්යාල නඩු 02 ක්ද, බේරුම්කරණ නඩු 02 ක්ද, කම්කරු විනිශ්චය සභා නඩු 03 ක්ද, මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ නඩු 03 ක්ද, දිසා අධිකරණ නඩු 06 ක්ද, මහාධිකරණ නඩු 03 ක්ද, අභියාචනාධිකරණ නඩු 03 ක් හා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ නඩු 02 ක්ද ඇතුළුව නඩු 24 ක් තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාව විසින් මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය හමුවේ පවරන ලද නඩුවක්ද විභාග වෙමින් පැවතුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ 1968 අප්‍රේල් 04 දිනැති අංක 14796, 1982 පෙබරවාරි 05 දිනැති අංක 178/10 හා 2001 ජූනි 26 දිනැති අංක 1190/7 දරන ගැසට් පත්‍රවලින් නිශ්චිත පහත සඳහන් අරමුණු ඇතිව රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව පිහිටුවා ඇත.
 - (i) වනාන්තර වලින් දැව කපා ඉවත් කිරීම, එම දැව ඉරු දැව හා නිම් භාණ්ඩ වලට පරිවර්තනය කිරීම, කඳන් ඉරු දැව හා නිම් නිෂ්පාදන අලෙවිය හා එම කාර්යයන් සඳහා කැලෑ මාර්ග ඉදිකිරීම.
 - (ii) දැව කඳන් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන, ඉරුම්හල්, තෙල් කැවීමේ හා පරික්ෂණ යන්ත්‍රාගාර, දැව පදම් කිරීමේ හා වියලීමේ උදුන් හා වෙනත් උපකරණ හා ස්ථාපනයන් අත්පත් කරගැනීම, ඉදිකිරීම් හා පවත්වා ගෙන යාම.
 - (iii) දැව හා දර අලෙවි කිරීමේ ගබඩා පවත්වාගෙන යාම, අතුරු භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය හා දැව ආනයනය කිරීම.

- (iv) නව වන වගා ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම, නැවත වන වගා ඇති කිරීම, වනාන්තර හා වන වගා විද්‍යාත්මකව කළමනාකරණය කිරීම.
- (v) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය හා වේවැල් ආනයනය කිරීම.
- (vi) දැව ආශ්‍රිත නිම් හා අර්ධ නිම් භාණ්ඩ අපනයනය කිරීම හා පෞද්ගලික ඉඩම්වලින් දැව මිලදී ගැනීම.
- (vii) වනාන්තර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම් කිරීම.
- (viii) දේශීය හා විදේශීය දැව වර්ග හඳුනා ගැනීම හා සහතික නිකුත් කිරීම.
- (ix) දැව කර්මාන්තය ආශ්‍රිත විෂයයන් පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම, සහතික ප්‍රදානය කිරීම හා පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම.
- (x) සංස්ථාවට අයත් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල සම්පූර්ණ ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම සඳහා සැලසුම් කිරීම හා ආයෝජන යෙදවීම.

ඉහත සඳහන් අරමුණු අතරින් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සහ වේවැල් ආනයනය යන අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) විකුණුම් පිරිවැටුම

- (i) පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු විකුණුම් පිරිවැටුම රු.396,150,785 කින් එනම් සියයට 10.41 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරෙන අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ දැව කදන් වලින් සියයට 59 ක්ද, ඉරූ දැව වලින් සියයට 4.4 ක්ද, සිල්පර වලින් සියයට 4.05 ක්ද, විදුලි කණු වලින් සියයට 5.7 ක් හා ගෘහ භාණ්ඩ අලෙවියෙන් සියයට 6.8 ක් විකුණුම් පිරිවැටුම සඳහා දායකත්වය ලබා දී තිබුණි. පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව දැව කදන් වලින් සියයට 27 ක ඉහළ යාමක් වූ අතර මේ සඳහා තේක්ක දැව වල සාමාන්‍ය මිල ඉහළ යාම ද බලපා තිබුණි.
- (ii) පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිල්පර වලින් සියයට 55.19 කින් හා විදුලි කණු වලින් සියයට 30.66 කින්ද අලෙවි ආදායමෙහි දායකත්වය පහළ යාමක් පෙන්නුම් කෙරේ. පසුගිය වර්ෂ පහක දායකත්වයන් සලකා බැලීමේදී සිල්පර හා විදුලි කණු නිෂ්පාදන ජීවන චක්‍රයේ පිරිහීමක් දක්නට ලැබෙන අතර, මෙතෙක් රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවට මෙම නිෂ්පාදන සම්බන්ධව රජයේ ඒකාධිකාරයක් තිබූ අතර මෙම නිෂ්පාදන භාවිතය ක්‍රමයෙන් අවම වන අතර විකුණුම් ආදායම අහිමිවීමේ තර්ජනයක් පෙන්නුම් කෙරේ.

(ඇ) ගෘහ භාණ්ඩ අලෙවිය

2013 වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී 2014 වර්ෂයේදී සියයට 20 ක අලෙවි වර්ධන අනුපාතයක් පෙන්නුම් කළද 2014 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2015 වර්ෂයේදී සියයට 13 ක් දක්වා අලෙවි වර්ධන අනුපාතය පහළ යාමක් විය. ගෘහ භාණ්ඩ අලෙවිය රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස හඳුනා ගතහැකි වුවද මෙම ගෘහ භාණ්ඩ අලෙවිය සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු විකුණුම් පිරිවැටුමෙන් සියයට 6 ක සුළු අගයකි. රජයේ දැව ලබා ගැනීමේ ඒකාධිකාරියක් පැවතියද නව තාක්ෂණය හා මුසුවී තරඟකාරී නිෂ්පාදන වෙළඳපලට ඉදිරිපත්

නොකිරීම, තරඟකාරී නමාශීලී මිල ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය නොකිරීම, වෙළඳපල අධ්‍යයනයක් සිදු නොකිරීම, මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි ප්‍රදර්ශනාගාර ව්‍යාප්තවී නොමැතිවීම, නව අලෙවි උපායමාර්ග කරා යොමු නොවීම හා වෙළඳපල අවස්ථා හඹා නොයෑම වැනි කරුණු බලපා තිබුණි.

(ඇ) 2013/2017 කාලච්ඡේදය සඳහා පිළියෙල කළ සංයුක්ත සැලැස්මට අනුකූලව 2015 වර්ෂයේදී ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් කළ ඉලක්කයන් ඉටුකර ගැනීම සම්බන්ධව වූ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(i) පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් ඉටුකර ගැනීම සඳහා කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

- * සේවකයින් සඳහා ආකල්පමය වෙනසක් සිදුකිරීමට උපදේශන සේවා වැඩසටහන් 03 ක් පැවැත්වීම.
- * සේවකයින්ට හිතකර වැඩ පරිසරයක් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම. (ව්‍යාපෘති යෝජනා)
- * සේවකයින්ගේ කුසලතා සහ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩසටහනක් පැවැත්වීම.
- * ජාලගත ඉරු දැව පාලන පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම.
- * ආයතන පරිශ්‍රයෙන් බාහිරව වෙනම සර්වර් (server) එකක් ස්ථාපනය කර නඩත්තු කිරීම.
- * කල්දේමුල්ල, බොරලන්ද, කැප්පෙට්පොල සහ බුස්ස වැඩහල් සඳහා ජාලගත තොග පාලන පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම
- * ජාලගත කරන ලද ලේඛන කළමනාකරණ පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම.
- * ජාලගත තොග කළමනාකරණ පද්ධතියක් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ගබඩාව සඳහා නිර්මාණය කිරීම.
- * පවත්නා සියළුම නිෂ්පාදනයට සාපේක්ෂව නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය සියයට 2 කින් වර්ධනය කිරීම.

(ii) 2015 වර්ෂයේදී ඉටු කර ගැනීමට ඉලක්ක කර තිබූ අරමුණුවලින්, වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කර මේරු තේක්ක ශාක ලබා ගැනීමේ ඉලක්කයෙන් සියයට 68 ක ප්‍රමාණයක්, තත්ත්වයෙන් උසස් ඉරු දැව ආනයනය කිරීමේ ඉලක්කයෙන් සියයට 88 ක ප්‍රමාණයක් හා ජාලගත සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමේ ඉලක්කයෙන් සියයට 50 ක ප්‍රමාණයක් ඉටුකිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

4.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගණුදෙනු

 රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවට නීත්‍යානුකූල හිමිකමක් නොමැති ඉඩම්වල රු.49,689,568 ක් වැයකර නිල නිවාස, දැව ගබඩා හා සංචාරක බංගලා ආදී ඉදිකිරීම් 12 ක් සිදුකර තිබුණි.

4.3 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

 පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) පිරිවැය රු.12,796,781 ක් වැයකර ඉදිකරන ලද කඳපොළ සේවක නේවාසිකාගාරය ඉදිකිරීමේ අරමුණෙන් බැහැරව නිලධාරියෙකු විසින් භාවිතයට ගෙන තිබුණි. තවද නේවාසිකාගාරයේ භාවිතය සඳහා රු.491,235 ක් ගෙවා ඇතත් 12 ක් සහ ඇඳ මෙට්ට 14 ක් මිලදී ගෙන තිබුණද එම උපකරණ කිසිදු භාවිතයකින් තොරව නිශ්කාර්යව පැවති අතර

ප්‍රදේශයේ පවතින දේශගුණික තත්ත්වය නොසලකා රු.105,000 ක් වැයකර විදුලි පංකා ද සවිකර තිබුණි.

- (ආ) ගංඟා නිමිත සංවර්ධන මණ්ඩලයෙන් සංස්ථාව වෙත පවරා තිබූ ස්ථාවර වත්කම් යටතේ ගිණුම් ගත නොකළ භාවිතයට නොගන්නා යන්ත්‍ර දෙකක් අම්පාර දැව ඉරුම්භලෙහි තිබූ අතර මෙම යන්ත්‍ර අලුත්වැඩියා කර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට හෝ අපහරණය කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.4 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2012 වර්ෂයේදී රු.698,124 ක් වැය කර මිලදී ගන්නා ලද කාබයිට් තල 256 කින් තල 100 ක් නියමිත ප්‍රමිතියෙන් තොරවීම නිසා මිලදීගත් ආයතනය වෙත ආපසු යවා තිබූ අතර ඉන් රු. 149,078 ක් වටිනා තල 78 ක් 2016 අප්‍රේල් 30 දින වනවිටත් සංස්ථාව වෙත නැවත ලැබී නොතිබුණි.
- (ආ) සැලසුම් අනුමත කරවා ගැනීමකින් තොරව නුවරඑළිය සේවක නිල නිවාසය ඉදිකිරීම නිසා අනවසර ඉදිකිරීම් ගාස්තු ලෙස රු. 44,889 ක අධිභාර මුදලක් නුවරඑළිය මහ නගර සභාවට ගෙවා තිබුණි.
- (ඇ) නිලධාරියෙක් වෙත නියමිත කාලය තුළ පාරිතෝෂික මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් සංස්ථාව විසින් රු.54,570 ක අධිභාර ගෙවා තිබුණි.

4.5 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) දැල දැව ගබඩාවෙහි ඉදි කිරීම

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ජල ටැංකිය ඉදිකිරීම සහ නිල නිවසට පිවිසෙන මාර්ගය කොන්ක්‍රීට් කිරීම සඳහා පිළිවෙලින් රු.194,100 ක් සහ රු. 33,120 ක් වටිනා භාණ්ඩ මිලදී ගෙන තිබුණද 2016 අප්‍රේල් 30 දින වන විටත් එම කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි.
- (ii) සේවක නිල නිවාසය සහ මායිම් තාප්පය ඉදිකිරීමේදී එයට අදාළ අමුද්‍රව්‍යයන් සංස්ථාව මගින් සැපයීමටත් කම්කරු කුලිය මැන ගෙවීමේ (Measure & Pay) පදනම මත ලබා ගැනීමටත් තීරණය කර තිබුණි. එහෙත් ද්‍රව්‍ය සහ ශ්‍රමය සඳහා ඇස්තමේන්තු වෙන්කර පිළියෙල නොකිරීම නිසා ඉදිකිරීම්වලදී මිලදී ගත් අමුද්‍රව්‍ය සත්‍ය වශයෙන්ම අවශ්‍ය ප්‍රමාණය සඳහා පමණක් ලබාගත්තේද යන්න තහවුරු කරගත නොහැකි විය.
- (iii) සේවක නිල නිවාසයේ ඉදිකිරීම සඳහා නිවැරදි ඇස්තමේන්තු සකස් නොකිරීම නිසා රු.696,863 ක අධි ඇස්තමේන්තුවක් හා රු.72,031ක ඌන ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙල කර තිබුණි.

(ආ) අම්පාර සේවක නිල නිවාස ඉදිකිරීම (A සහ B)

ඉදිකිරීම් පිරිවැය රු.33,880,099 ක් වූ සේවක නිල නිවාස භෞතික පරීක්ෂාවේදී පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

උපදේශන සේවා ආයතනයේ දුර්වල සැලසුම් හා අධීක්ෂණය නිසා නිවාසවල පිටුපස සැලසුම් කර ඇති (Out DoorKitchen) දොර සවි කර ඇත්තේ එළියට ඇරෙන ආකාරයට වීම හා යකඩ වල්ග සරනේරුවලින් සවිකර තිබීම නිසා නිවාසයන් අනාරක්ෂිත වීම, බැල්කනිවල රැඳෙන ජලය ඉවතට ගලා යාම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස්කර නොතිබීම, කාණු පද්ධතිය නිසි බැස්මකින් යුක්තව ඉදිකර නොතිබීම නිසා ජලය රැදීම, කාණු පද්ධතිය ආවරණය අනාරක්ෂිත ආකාරයෙන් යොදා තිබීම, සංකීර්ණය ඉදිරිපස අල්ලා ඇති ඉන්ටලෝ ගල් නිසි ප්‍රමිතියට සකස් කර නොතිබීම, පසුපස කොටසෙහි කාණු පද්ධතියේ බැම් පොළොව මට්ටමට ඉහළින් වීම යන දුර්වලතා නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) නුවරඑළිය සේවක නිල නිවාසයෙහි බිම්මහල සහ පළමු මහල ඉදිකිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ සිදු කෙරේ.

- (i) උපදේශන ආයතනය විසින් තෝරා ගන්නා ලද කොන්ත්‍රාත්කරු පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාව, බැංකු පහසුකම් සහ පෙර සිදු කරන ලද ඒ හා සමාන කාර්යයන් පිළිබඳ තෘප්තිමත් නොවන බවට සඳහන් කර තිබියදීත් මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමේදී ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් ඒ පිළිබඳව අවධානය යොමු නොකර එම කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත ඉදිකිරීම් කටයුතු භාරදී තිබුණි.
- (ii) උපදේශන ආයතනයට ගෙවීම් සිදු කිරීමේදී ඉංජිනේරු ඇස්තමේන්තුව පදනම් කරගෙන රු. 237,808 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි.

(ඈ) රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවට අයත් නුවරඑළිය සේවක නිල නිවාසයෙහි දෙවන මහලේ ඉදිකිරීම්

සංස්ථාවේ දැව යොදාගෙන නිම කල හැකිව තිබූ නේවාසිකාගාරයෙහි සිවිලිම සඳහා වර්ග මීටර් 128.48 සඳහා රු. 513,920 ක මුදලක් වැයකර ජලාස්ථික් වර්ගයකින් නිම කර තිබුණි. එමෙන්ම දැව යොදා ගත හැකි බොහෝ ස්ථානවල ඇලුමිනියම් යකඩ බාර් යොදා ගෙන ඉදිකිරීම් සිදු කර තිබුණි.

- (ඉ) නුවරඑළිය සේවක නිල නිවසේ පැති බැම්ම ඉදිකිරීමේ කටයුතු ටෙන්ඩර් කැඳවීමකින් තොරව රු. 682,734 කට පුද්ගලික ආයතනයක් මගින් සිදු කරවා ගෙන තිබුණි.

4.6 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

සංස්ථාවේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය හා තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

- (අ) මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරණයේ අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාව 64 ක් වන අතර සේවයේ නියුතු සංඛ්‍යාව 62කි. සමස්ථයක් ලෙස පුරප්පාඩු 02 ක් වුවද ඒ තුළ නියෝජ්‍ය කළමනාකරුවන් හත් දෙනෙකුගේ අතිරික්තයන් අනිකුත් නිලධාරීන්ගේ පුරප්පාඩුවලින් ආවරණය වී තිබුණි.
- (ආ) මධ්‍යම කළමනාකරණයේ තනතුරු අතරින් ප්‍රාදේශීය කළමනාකරු, නියෝජ්‍ය කළමනාකරු (මූල්‍ය), (නීති හා පරිපාලන), ඉංජිනේරු සහ පද්ධති විශ්ලේෂක තනතුරුවල අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව 7 ක් ද, පහළ කළමනාකරණයට අයත් පිරිවැය නිලධාරී, ඉංජිනේරු සහායක (සිවිල්), විමර්ශන නිලධාරී වැනි තනතුරුවල අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවට වඩා අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව 45 ක් සහ කළමනාකරණ සහකාර (අර්ධ ශිල්පීය) තනතුරුවල අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව 59 ක් විය.

- (ඇ) සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය හා තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සලකා බැලීමේදී ආයතනයේ අරමුණු සහ උපාය මාර්ග ලභාකර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් අනුමත කරන ලද කාර්ය මණ්ඩලය නිසි පරිදි බඳවා ගෙන නොතිබුණි.
- (ඈ) නිලධාරියෙකුගේ විෂමාවාර ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් මූලික විමර්ශනයක් පැවැත්වීමෙන් පසුව ඔහුගෙන් රු.64,329 ක් අයකරන ලෙසත් ඔහු දැනට සේවයේ නියුක්ත ස්ථානයෙන් මාරු කරන ලෙසත් නිර්දේශයන් ලැබී තිබියදී එම නිලධාරියා සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට කැඳවා කළමනාකාර (ප්‍රදර්ශන) තනතුරට උසස් කර ඔහු සේවය කරන ලද සේවා ස්ථානයටම පත්කර තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රසම්පාදන සැලසුමෙහි ඇතුළත්ව නොතිබූ රු. 979,673 ක් වටිනා ප්‍රාග්ධන ස්වරූපයේ භාණ්ඩ 26 ක් හා සැලසුම්ගත ප්‍රමාණය ඉක්මවා රු.1,489,110 ක් වටිනා අයිතමයන් 12 ක් මිලදී ගෙන තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ප්‍රාග්ධන අයිතමයන් 522 ක් මිලදී ගැනීමට සැලසුම්කර තිබුණද අයිතමයන් 92 ක් පමණක් මිලදී ගෙන තිබුණි.
- (ඇ) ඩොට් මෙට්‍රික්ස් ප්‍රින්ටර් (Dot metrix printer) හා ලේසර් ප්‍රින්ටර් (Laser printer) මිලදී ගැනීම සඳහා පිළිවෙලින් රු.990,000 ක් සහ රු.2,161,000 ක් අයවැයගතව තිබුණද, එය ප්‍රසම්පාදන සැලසුම අනුව පිළිවෙලින් රු.1,890,000 ක් හා රු.1,286,000 වීමෙන් අයවැයගත සහ ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් අතර වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණද එය තාත්වික ලෙස පිළියෙල කර නොතිබීම හේතුවෙන් වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වූ අතර ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණි.

5.2 අයවැය ලේඛනය පාලනය

අයවැයගත සහ තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සියයට 20 සිට සියයට 738 දක්වා වූ පරාසයක විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

5.3 ආයතනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා පරිසරයට සිදුවන අහිතකර බලපෑම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයතනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා පූර්ණ වශයෙන් හෙලිම් කරන ලද වැඩබිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 605.8ක් (අක්කර1505.0) වන අතර, නව වන වගා ආවරණය සඳහා 2013 වර්ෂයේ සිට ලබා දී ඇති දායකත්වය හෙක්ටයාර් 68 ක් (අක්කර 169) වේ. පූර්ණ හෙලිම් සමඟ සැසඳීමේදී නව වන වගා ආවරණය සඳහා දක්වා ඇති දායකත්වය ඉතා අවම මට්ටමක විය. තවද, ආයතනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ශාක මත රඳා පවතින අතර නිෂ්පාදන සඳහා වන වගා තුනී කිරීමේදී නොමේරූ ශාක විනාශ වීම හා සත්ව කොටස්වලට හානි වීම බොහෝවිට සිදුවී තිබුණි.

(ආ) සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන ලෙස දැව කඳන්, ඉරු දැව, සිල්පර, විදුලි කණු, අලිවැට කණුවට කණු සහ ගෘහ භාණ්ඩ දැක්විය හැක. සිල්පර රජයේ දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව වෙතද, විදුලි කණු ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයට ද, අලි වැට කණු වන ජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට ද සහනදායී ණය කාල සීමාවන් යටතේ ලබා දෙනු ලැබේ. ගෘහ භාණ්ඩ සැපයීමේදී රාජ්‍ය සේවකයන් පමණක් අරමුණු කර ගත් ප්‍රසාද අභිමාණ ණය යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වන අතර, පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන් අරමුණු කර නොගැනීම, සාමාන්‍ය ජනතාවට සහනදායී ක්‍රමයක් මත ගෘහ භාණ්ඩ ලබා නොදීම හා තරඟකාරී ආයතනවලට සාපේක්ෂව ගෘහ භාණ්ඩ මිල ගණන් ඉතා ඉහළ මිලකින් යුක්ත වීම නිසා ජනතාවට ලබා දෙන සේවය පිළිබඳ සැඟිමකට පත්විය නොහැකි විය.

5.4 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

බංගලාදේශ වැපල්ටන් වාණිජ තුනී කිරීම් බිම් කට්ටියේ අනවසර ගස් හෙලීම් සිදුකිරීමට එරෙහිව කොන්ත්‍රාත්කරු සහ සංස්ථා නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග ගන්නා බව සංස්ථාවේ සභාපතිවරයා 2013 ජුනි 28 දින දන්වා සිටියද 2016 මැයි 20 දින වන විටත් මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර	නිරීක්ෂණ
-----	-----
(අ) ණයගැති හා ණයහිමි පාලනය	අයවිය යුතු ණය ශේෂයන් නියමිත කාල සීමාව තුළදී අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම, බාහිර පාර්ශවයන් වෙත ගෙවිය යුතු ස්කන්ධ භාග ගෙවීමට කටයුතු නොකිරීම සහ විවිධ තැන්පතු කාලසීමාව ඉක්මවා ගොස් ඇති විට ආපසු ගෙවීමට කටයුතු නොකිරීම.
(ආ) අයවැය ලේඛනමය පාලනය	ආයතනයේ කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස අයවැය යොදා නොගැනීම හා නිවැරදි ඇස්තමේන්තු සකස් නොකිරීම.
(ඇ) ස්ථාවර වත්කම් පාලනය	ස්ථාවර වත්කම්වල අයිතිය තහවුරු කර නොගැනීම සහ වත්කම් නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට නොගැනීම.
(ඈ) ප්‍රසම්පාදන හා කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශන සංග්‍රහයේ උපදෙස්වලට අනුව කටයුතු නොකිරීම, කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේදී උපදේශක සේවා ආයතනවලින් නියමිත සේවාවන් නිසි පරිදි ලබා නොගැනීම සහ එවැනි අවස්ථාවලදී සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය කර කොන්ත්‍රාත් නිසි පරිදි කරවා නොගැනීම
(ඉ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය	ආයතන නීති රීති හා රෙගුලාසි ප්‍රකාරව බඳවා ගැනීම සහ උසස් කිරීම් සිදු නොකිරීම.